

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2019/12491-0 432.3

Deres ref. «REF»

Dato 05.03.2025

Referat fra rådgivende utvalgsmøte 19.02.2025 - Varangerhavøya nasjonalparkstyre

Takk for oppmøte på rådgivende utvalgsmøtet. Denne gangen var det digitalt møte på Teams. Innspill fra organisasjonene til forvaltningen er viktig for nasjonalparkstyret.

Ved dette oversendes referat.

Gi tilbakemelding til forvalter geir.ostereng@statsforvalteren.no innen 12 mars 2025 om det skulle være noe til referatet.

Referat legges deretter ut på <https://www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya/>

Nasjonalparkstyret gikk gjennom innspillene gitt i utvalgsmøtet, i styremøte 24.02.2025. Innspill gitt i møte er besvart i kursiv. Skriftlige innspill besvares skriftlig senere.

Innledende foredrag om Fjellrevarbeidet i Varanger og status av Christer Michaelsen i Statens naturoppsyn (SNO) Vadsø, Miljødirektoratet er vedlagt.

Med vennlig hilsen

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre / Várnjárga álbmotmeahccestivran / Varenkinniemen kansallistarhan styyri

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Statens naturoppsyn Vadsø v/ Hortman
Statens naturoppsyn Vadsø v/ Michaelsen
Finnmarkseiendommen
Vardø kommune
Unjárgga gjelda / Nesseby kommune
Båtsfjord kommune
Vadsø kommune

Postboks 133	9811	VADSØ
Postboks 292	9951	VARDØ
Rådhus	9840	VARANGERBOTN
Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Postboks 614	9811	VADSØ

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárga álbmotmeahcci

Naturresevat

Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Møtereferat Rådgivende utvalgsmøte – Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Digitalt møte på Teams. 19.02.2025
Kl.18 – 19.30

Komagvær jeger og fiskeforening, Trond Ånetsen, Kjell Odin Olsen, Fasse Øien
Nord-Varanger Kvenforening, Trygg Jakola
Varanger beitelag (sauebonde i Komagvær), Arnt Støme,
Varangerfjæras venneforening, Espen Robertsen (deltok ved start av møtet)
Steinar Christensen, Finnmarkseiendommen
Skallelv bygdelag, Espen Tony Karlsen
Nesseby jeger og fiskeforening, Regine E Mathisen

Forøvrigt respondert på innkalling men ikke møtt:
Hamna hytteforening
Vasavann hytteforening
Varanger Samiske museum

Deltakere for Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
Birger Knutsen, leder, (Vardø kommune), Teams
Bård Kostamo Olsen, (Nesseby kommune)
Geir Østereng, nasjonalparkforvalter (sekretær, referent)

Meldt Forfall
Båtsfjord frivillighetssentral v/ Ståle Olsen
Har sendt inn skriftlig innspill – besvares etter neste styremøte.

Naturoppsynet
Christer Michaelsen, SNO Vadsø
Hans Ivar Hortman, SNO Vadsø

Foredragsholder:
Christer Michaelsen i Statens naturoppsyn Vadsø, Miljødirektoratet. «Fjellrevarbeidet i Varanger og status»

Program

- Birger Knutsen ønsket velkommen på vegne av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre.
- SNO informerte om status for fjellrevarbeidet på Varangerhalvøya med å reetablere fjellrevbestanden.

Styrets oppsummering av aktiviteter i 2023 - 2024

- Nasjonalparkforvalter gjennomgikk forvaltningen i året som gikk, aktiviteter og gjennomførte tilretteleggingstiltak. Vi oppsummerte hva som er gjort jamfør dagens besøksstrategi, som er et vedtatt kapittel i Forvaltningsplanen. Det meste er gjennomført og den vil bli revidert i forvaltningsplanarbeidet. Forvaltningsplanen vil også ha en langsiktig tiltaksliste.

Av større tiltak i 2024 ble følgende gjennomført: Oppsett av flere infotavler på Vardøya v/ Hasselneset og ved Heksemonumentet, disse er ferdig våren 2025. Infotavle Komagdalen nord satt opp. Grusveien til Startpunkt Komagdalen vedlikeholdt for 0,5 mill av nasjonalparkstyret og Vardø kommune 0,3 mill ovafor kraftledningen. De verste punkt valgt ut og fått et vedlikeholdsløft, men løpende vedlikehold bør drøftes i et møte av brukergruppene. Kjørespor fra Finnelva mot veisendehytta i Komagdalen gruset ca. 500 m, for å stoppe utvikling av parallelle stier og slitasje på vegetasjon. Blir satt opp skilt. Klopper på vestsiden av Storelva ved Nattfjelldalen skiftet ut, bru forsterket ved at fundament er sveiset. Rydding av strendene ved Hamningberg i Ytre Syltevik naturreservat gjennomført i samarbeid med Hamningberg bygdelag, strender i Persfjorden ryddet av ungdomsskoleklasse fra Vardø. Bidratt til nye dører på 3 linjehytter og vindu på åpen hytte i Ytre Syltevik. Monteres i 2025 av foreningene. Nasjonalparkstyret hadde 8 styremøter og 3 Arbeidsutvalgsmøter, hvor et møte var lagt på besøk hos Øvre Pasvik nasjonalpark. Ytre Syltevik naturreservat, Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde samt infopunkt Kiberg ble befart i forbindelse med et møte.

Planer for 2025

Infopunkt Kiberg

- Utstilling i Kiberg får infoskjerm, nasjonalparkstyret har bestilt av COAT samt lyddusj
- Skifte av skilt og tavler – Nerslåtta og Høyelva (nytt), nytt på Båtsfjordfjellet
- Vedlikehold av bru og klopper Storelva ved Nattfjelldalen fortsetter
- Minkprosjekt i Sone A av nasjonalparken under planlegging – Bergebyvatn og omegn
- Besøksstatistikk på åpne hytter, lage digitale turruter for nedlasting.

Det forventes mer besøk i juli / august i kjernen av nasjonalparken etter at «Lars Monsen og nasjonalparkene» dekket Varanger i januar 2025.

-Et styremøte legges til Ånderdalen nasjonalpark, Senja

Årsmeldinger legges ut på nettsiden til nasjonalparkstyret [Nasjonalparkstyre | Publikasjoner](#)

Innspill fra organisasjonene ved forrige møte og oppfølging

Vi gikk gjennom forrige rådgivende utvalgsmøtes konkrete innspill og hvordan nasjonalparkstyret har fulgt dem opp.

- Innspill om nytt opplag av opprinnelige kart fra Varangefjæras venneforening – *kart ble trykket opp*
- Innspill om at steiner på startpunktparkering Nattfjelldalen merkes med refleks på vinteren pga. skuterløypa – *rutine for merking av steinene høst og vinter er innført*
- Kvensk navn på nasjonalparken på Facebooksida mangler – Nord-Varanger kvenforening – *Dette er nå implementert.*

Arnt støme, Sauebonde, Komagdalen

- Det er viktig å jobbe med forvaltningsplanen for å få disse på plass mht. avklart praksis for forskjellige tema. *Forvaltningsplan har høy prioritet i år.*

- Fylkesmannen lovte at man kunne benytte ATV inn til Komagdalen i verneprosessen, og man fikk dispensasjon de første årene, inntil endret praksis da det ble observert en truet art i området ved sporet.

Man har fortsatt behov for å benytte eksisterende kjørespor til å hente ned sau/ se etter sau 1 - 4 turer hadde vært nok. Kjempeviktig å få henta ned alle sauene. Kjøresporet går videre også og burde kunne benyttes. Det er gitt avslag på grunn av at det ene kjøresporet er grodd igjen, og at en truet art er blitt observert i området. Nå benytter reindrifta sporet på høsten og den reelle slitasjen på kjøresporet kan nok adresseres til andre aktører enn sauebrukerne. Effekten av kjøringen vil i dette bildet ha liten praktisk betydning, området tåler litt aktivitet og man bør kunne akseptere at det er noe bruk og litt slitasje noen steder.

Motorferdsel er blant de tema nasjonalparkstyret skal jobbe med før sommeren. Dagens praksis for dispensasjon er at det kan gis dispensasjon til en tur til Hybia om det er observert sau der først, og for øvrig om det er en rovilttapssituasjon under utvikling. Saken kan behandles delegert av forvalter. Innspillet vil bli drøftet i forvaltningsplansammenheng.

Man lurte på om noen av de opprinnelige genene i den opprinnelige fjellrevbestanden er ivaretatt i dag etter utsettingen. *Christer Michaelsen i SNO svarte at man hadde hentet en fjellrev fra Varanger til avlsstasjonen på forhånd slik at genene er ivaretatt. Nasjonalparkforvalter tilføyde at det var noen få individer igjen før utsettingen antas til 2-3 stk, og noen har også vist seg å fått valper etterpå og bidratt inn i bestanden.*

-ønsker at nasjonalparkstyret tar initiativ til å bedre mobildekningen i Komagdalen. Det er behov relatert til radiobjeller på sauene som har gps-sporing. Det blir mer folk i området.

Dette er ikke nasjonalparkstyrets ansvarsområde.

Nord-Varanger Kvenforening v/ Trygg Jakola

Spurte om qr-koder benyttes på verneskiltene.

Det er qr-kode på karttavlene for nasjonalparken som viser til info om området på www.varangerhalvoya.no

Gav innspill om at man kunne satt opp et lite qr-kodeskilt der det er telefondekning, ved start av perleturer. Da får de info om verneområdet.

Har deltatt på partisanturer som tematurer i nasjonalparken. Håper historien kan formidles for de som er interessert i å gå tur i området. *Det er ikke noe i veien for organiserte fotturer i nasjonalparken, så lenge man forholder seg til vernebestemmelsene*

Nasjonalparkforvalter tok opp bekjempelsen av mink – man ønsker å se om mink er et problem i Sone A av nasjonalparken i Nesseby mellom Vestre Jakobselva og Bergebyelva. Feller er innkjøpt og viltkamera, men man har ikke fått midler til selve arbeidet i år.

-Nesseby jeger og fisk bekjemper mink nederst i vassdraget av Bergebyelva med feller i fiskesone 1 og 2.

-Komagvær jff bekjemper mink og man har søkt midler til flere feller. Man har 500 kr i skuddpremie i foreningen per mink og den bekjempes sporadisk oppover vassdraget. Synes som man fanger flere i smågnagerår enn i år det er mindre smågnagere. Fikk 11 stk. i 2023 og 3-4 stk. i 2024.

Perleturer

Diskusjon kom opp om kanalisierende tiltak og slitasje og forstyrrelser, da man etter «Lars Monsen og Nasjonalparkene - serien» nok kan forvente økt besøk ett par år fremover. Nasjonalparkstyret har gjort tilrettelegging på kjøresporet inn i dalen for å unngå paralelle stidannelser. Det er gjort tiltak av Vardø kommune og nasjonalparkstyret på veien opp til startpunktparkeringen. Jordsmonnet ved stiene er skjørt. Turen opp til hengebrua på 9-10 km er trukket frem i nasjonalparkbrosjyra, man spør seg om det er nødvendig å ha perletur der i tillegg som gir 3-4 ganger så mye ferdsel – bør man pause den et par år? Antall fiskere som fisker ovafor brua har økt de siste årene og med det ferdselen. Fiskerne bestemmer selv hvor de fisker langs elva og flere velger å gå øverst.

Komagvær jff mener forvaltningen må bestemme seg om man vil ha mer besøk opp i dalen, om det er bra for naturen. Samtidig bør man veie at flere bruker og opplever naturen. Det er økt antall bålplasser, og for øvrig har foreningen fokus på å reagere når telt henstilles langs elva, som gir slitasje og død lyng, samt be folk bruke etablerte bålplasser og ta søpla med hjem.

Forvalter nevnte at NRKs fremheving av kulturminnene i kjernen av parken vil også kunne bidra til økt besøk fra Komagdalen. Noen i gruppa mener alle bør kunne gå opp til brua. En balansegang som må tas stilling til i forvaltningsplan og besøksstrategien. Det er økende fugleturisme i Vardø og 2-3 nye eiere vil satse på hotellet, som også vil gi ringvirkninger med mer besøk i Komagdalen.

Forvalter understreket at det er viktig at Komagvær jff / hytteeierne gir beskjed om hvilken utvikling de ønsker, da styring av ferdsel er en balansegang. Man ønsker ikke overbelastning så det går utover verneverdiene.

Man har mottatt innspill fra flere om at ferdselstykket har økt markant øverst i dalen ved brua. Man har gitt Vardø kommune v/ Perletur tillatelse til å ha perletur til hengebrua. I besøksstrategien for nasjonalparken har man løftet frem linjehytteruta, en rute som i 2015 tålte mer besøk.

Organisert ferdsel som Perleturer evalueres i forvaltningaplanen fremover. Det er flere brukergrupper og man vil tone ned ferdselen, kan styret vurdere Perleturen ved hengebrua senere.